

Søren Kierkegaard's kamp for livet på Frederiks Hospital i København

*'Det ville ... ikke være uden interesse,
om man udfra nutidens viden
kunne belyse sygdommens
natur'¹*

Søren Kierkegaard var en kendt forfatter, da han i efteråret 1855, 42 år gammel og alvorligt syg, blev indlagt på Det kongelige Frederiks Hospital i København.

*Frederiks
Hospital i
København.
Under hans
ophold boede
Kierkegaard
på eneværelse
på første sal i
bygningen til
venstre.*

Bag sig havde han et omfattende forfatterskab på 5000 sider udgivne bind, og hertil 8 til 10.000 sider dagbogs- og journaloptegnelser².

Kierkegaard debuterede som forfatter i 1843 med det pseudonyme dobbeltværk *Enten-Eller*, og hurtigt derefter fulgte

Den tyske filosof Georg Wilhelm Friedrich Hegel (1770-1831). Han gjorde det populært at se filosofi og andre kulturfænomener i en historisk sammenhæng. Han brød med den traditionelle opfattelse af subjektet, idet han påpegede, at individets bevidsthed dannes i et samspil med andre indivi-

der, og han har dermed også foregrebet moderne videnskabelige discipliner som sociologi, udviklingspsykologi, kommunikationsteori og systemteori. I sit bibliotek havde Kierkegaard mange bøger af Hegel.

værker som *Frygt og Bæven* (1843), *Gjentagelsen* (1843), *Filosofiske Smuler eller en smule filosofi* (1844), samt *Stadier paa Livets Vei* (1845).

Kierkegaards sidste pseudonyme værk blev *Afsluttende Uvidenskabelig Efterskrift* (1846). I det værk gør Kierkegaard op med Hegels systemtanke, hans *Geistteori*, idet han hævder, at spekulation ikke er vejen til sandheden.

Det afgørende er den inderlighed, den oprigtighed, hvormed det enkelte menneske fastholder, hvad han eller hun anser for at være sandheden.

Kierkegaard formulerer det slagordsagtigt med vendingen om, at 'subjektiviteten er sandheden'.

Kierkegaard er, som man kan læse i hans *Om min Forfatter-Virksomhed* (1851) og *Synspunktet for min Forfatter-Virksomhed* (posthum 1859), religiøs forfatter.

Det religiøse grundsyn ligger dybt funderet, ikke kun i hans værker under eget navn, som for eksempel *Atten opbyggelige Taler* (1845), *Kjerlighedens Gjerninger* (1847) og *Til Selvprøvelse* (1851), men også i den pseudonyme produktion.

At han er religiøs forfatter betyder ikke, at han er opbyggelig forfatter. Kierkegaard vil ikke gøre alle til kristne eller overhovedet fortælle os, hvordan vi skal leve vores liv.

Det han vil er at gøre os opmærksomme på, at det kristne liv foreligger som en eksistensmulighed, ligesom det er tilfældet med et æstetisk og etisk.

For Kierkegaard er man ikke et mere 'rigtigt menneske', fordi man befinder sig på et religiøst frem for æstetisk eller etisk stadium.

Teologen Jakob Peter Mynster (1775-1854). Kierkegaards far, husekræmmer Michael Pedersen Kierkegaard (1756-1838) kom til hans prædikener og både Kierkegaard og hans bror, Peter Christian Kierkegaard (1805-1888) blev konfirmeret af ham. Efter Mynsters død i 1854 voksede kritikken af hans aristokratiske, konservative holdning, ikke mindst fra

Kierkegaard, hvis voldsomme angreb på hans person og virke for den herskende statskirke udfordrede sam- og eftertidens syn på ham. – Mynsters far, Chr. G.P. Mynster (1741-77), der var inspektør på Det kongelige Frederiks Hospital, har efter alt at dømme givet navn til 'Mynsters gang' hvor Kierkegaard lå.

Kort før sin indlæggelse på Det kongelige Frederiks Hospital udsendte Kierkegaard under eget navn en række flyveblade, som han kaldte for *Øieblikket* (nr. 1–10; 1855).

Kierkegaard havde gennem årene gået og ulmet over den officielle kristendom, over biskop Jakob Peter Mynsters (1775-1854) kirkelære, og hans flyveblade var et partsind-